

Gustaw Bychowski
fot. Ryszard Horowitz

Między nadzieją i rozpaczą

Dzieje psychoanalizy
w Polsce w polsko-
żydowsko-niemieckim
kontekście kulturowym
1900-1939

Kraków, 11-13 Maja 2017

Pozostali współorganizatorzy konferencji:

Opłata:

Opłata za udział w konferencji:
50 PLN (do 01.05.2017)

Konto bankowe nr:
PEKAO S.A. 71 1240 4722 1111 0000 4852 4687

Dopisek:
Konferencja psychoanalityczna 11-14 maj 2017 Kraków

Kontakt:

Paweł Dybel: pawedybel@gmail.com
Ewa Kobylińska-Dehe: ewa.kobylińska@ipu-berlin.de

Język konferencji:

polski, angielski

I. Konferencja międzynarodowego projektu badawczego:

Między nadzieją i rozpaczą

Dzieje psychoanalizy w Polsce w polsko-żydowsko-niemieckim kontekście kulturowym 1900-1939

Kooperacja:

International Psychoanalytic University, Berlin, Uniwersytet Pedagogiczny Kraków. Alexander von Humboldt-Stiftung Bonn

Kierownictwo naukowe:

Paweł Dybel, UP Kraków, Ewa Kobylinska-Dehe, IPU Berlin

Początki ruchu psychoanalitycznego na początku XX wieku w Monarchii Austro-Węgierskiej oraz jego promieniowanie na inne kraje Europy Środkowej i Wschodniej, było wydarzeniem, którego znaczenie – jeśli spojrzeć na nie z dzisiejszej perspektywy – wykraczało poza obszar psychiatrii i psychologii. Na rosnącą popularność metody Freuda wpłynęły bowiem również przeobrażenia społeczne i kulturowe, które zaczęły się w tym czasie. W ich kontekście chcielibyśmy wspólnie zastanowić się nad rolą, jaką w przemianach kulturowych odegrali pionierzy psychoanalizy, wywodzący się głównie z zasymilowanych środowisk żydowskich. Większość z nich dojrzywała intelektualnie na pograniczu wielu kultur: austriackiej, czeskiej, niemieckiej, polskiej, rosyjskiej, ukraińskiej, węgierskiej, żydowskiej i in. Transkulturowość była jednym z istotnych warunków powstania psychoanalizy. Nasza konferencja będzie poświęcona przede wszystkim psychoanalitykom na ziemiach polskich. Niektórzy z nich zdołali uciec przed Holokaustem do USA, gdzie stali się amerykańskimi psychoanalitykami. Dzieje ruchu psychoanalitycznego w Europie Środkowej, a szczególnie w Polsce zostały dramatycznie przerwane. Rekonstruując jego początki, włączamy się w żywy od kilkunastu lat nurt historyków, socjologów i psychoterapeutów, którzy przywracają pamięć tej zapomnianej części kultury Europy Środkowej.

Program

Czwartek, 11 maja 2017

Aula Collegium Novum, Uniwersytet Jagielloński, ul. Gołębia 24, Kraków

18.00 Otwarcie konferencji

Ewa Kobylińska-Dehe, International Psychoanalytic University, Berlin

Przywitanie

Mariusz Wołos, Prorektor Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków
Lilli Gast, Prorektor International Psychoanalytic University, Berlin

Wykład otwarty

Psychoanaliza i utopia, Emanuel Berman (Tel Aviv)

Piątek, 12 maja 2017

Audytorium im. Prof. W. Danka, Uniwersytet Pedagogiczny,
ul. Podchorążych 2, Kraków

09.00 Rejestracja uczestników

09.30 Wprowadzenie w tematykę konferencji

Paweł Dybel (Kraków, Warszawa)

10.00 Psychoanaliza w Europie Środkowej 1908-1938: Wędrowniacy ze Wschodu na Zachód

Ludger M. Hermanns (Berlin)

11.00 Gustaw Bychowski: polsko-żydowsko-amerykański psychoanalityk między Starym i Nowym Światem

Ewa Kobylińska-Dehe (Berlin, Frankfurt)

12.00 Przerwa na kawę

12.30 Niezabliżniona rana narcyza. Psychoanaliza w Polsce do 1939

Mira Marcinów (Warszawa),
Bartłomiej Dobroczyński (Kraków)

13.30 Polscy i galicyjscy członkowie Wiedeńskiego Towarzystwa Psychoanalitycznego (1902-1938). Kulturoznawcze i biograficzne studium

Bernhard Bolech (Berlin)

14.15 Przerwa na obiad

15.30 Psychoanaliza – ziemia obiecana? Dzieje psychoanalizy w Polsce 1900-1939

Paweł Dybel (Kraków, Warszawa)

16.30 **Psychoanaliza w Krakowie. Ponad sto lat historii**

Edyta Dembińska, Jerzy W. Aleksandrowicz,
Krzysztof Rutkowski (Kraków)

17.30 **Maurycy Bornsztajn i Szpital Żydowski
Na Czystem w Warszawie**

Katarzyna Prot-Klinger (Warszawa)

Sobota, 13 maja 2017

Audytorium im. Prof. Wincentego Danki, Uniwersytet Pedagogiczny,
Kraków

09.30 **Emisariusze Freuda, Transfer psychoanalizy
do polskich sfer inteligentkich**

Lena Magnone (Warszawa)

10.30 **Freud w Polsce (do 1939) w jidysz. Rekonesans badawczy**

Karolina Szymaniak (Wrocław)

11.00 **Gerard Chrzanowski, przedstawiciel psychoanalizy
interpersonalnej. Z Polski przez Szwajcarię do USA**

Andrea Huppke (Berlin)

11.30 **Przerwa na kawę**

12.00 **Listy Zygmunta Freuda do Ludwiga Jekelsa.
Projekt edytorski**

Arkadi Błatow (Berlin)

12.30 **Polskie Żydówki w psychoanalizie**

Jolanta Żyndul (Warszawa)

13.30 **Ludwig Jekels w Stanach Zjednoczonych**

Anna Kurowicka (Warszawa)

14.00 **Przerwa na obiad**

15.30 **Psychoanaliza na Ukrainie. W poszukiwaniu utraconej
wewnętrznej wolności**

Mykhaylo Pustovoyt (Kijów)

16.15 **Historia entuzjazmu i oporu. Czechosłowacka tradycja
psychoanalityczna do 1939 w kontekście społeczno-kulturowym**

Adam Bżoch (Bratysława)

17.00 **Psychoanaliza, syjonizm i marksizm. Intelktualiści
żydowscy w Transylwanii i na Węgrzech po 1918 roku**

Ferenc Erös (Budapeszt)

17.30 **Wrażenia z konferencji**

Lilli Gast (Berlin), Mira Marcinów (Warszawa)

Referenci

Prof. dr hab. Jerzy Aleksandrowicz

psychiatra, psychoterapeuta i superwizor. Były kierownik Katedry Psychoterapii UJ Collegium Medicum. Wprowadził psychoanalizę do programu nauczania medycyny na UJ

Prof. Emanuel Berman

University of Haifa, analityk szkoleniowy i superwizor w Israel Psychoanalytic Society; członek honorowy Polskiego Towarzystwa Psychoanalitycznego i Redaktor międzynarodowy czasopisma Psychoanalytic Dialogues

M.A. Arkadi Błatow

(Psychologia kliniczna), pracownik naukowy IPU (teoria i historia psychoanalizy). Kandydat w Berlińskim Instytucie Psychoanalitycznym (DPV. IPA)

Dr phil. Bernhard Bolech

pracownik naukowy i bibliotekarz IPU. Studiował historię na Uniwersytecie Wiedeńskim. Praca doktorska z historii nauki „Geist, Gesellschaft und Gehirn. Orte des Subjekts in den Wiener Humanwissenschaften um 1900“

Prof. Adam Bžoch

germanista i niderlandysta, Słowacka Akademia Nauk, Bratysława, Katolicki Uniwersytet w Ružomberok. Zainteresowania naukowe: współczesna literatura holenderska, środkowoeuropejska literatura modernizmu, literaturoznawstwo psychoanalityczne

Dr hab. med. Edyta Dembińska

psychiatra, adiunkt w Katedrze Psychoterapii Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum. Zainteresowania naukowe: zaburzenia nerwicowe i osobowości, psychoterapia, historia psychoanalizy w Polsce

Prof. dr hab. Bartłomiej Dobroczyński

Uniwersytet Jagielloński, psycholog. Zainteresowania naukowe: historia psychologii i psychoanalizy. Opublikował m.in.: „Kłopoty z duchowością. Szkice z pogranicza psychologii” (2009), „Idea nieświadomości w polskiej myśli psychologicznej przed Freudem” (2005)

Prof. dr hab. Paweł Dybel

filozof, Uniwersytet Pedagogiczny oraz IFiS PAN. Zainteresowania naukowe: hermeneutyka, poststrukturalizm, teorie psychoanalityczne, historia psychoanalizy. Ostatnio wydana praca: „Psychoanalytische Brocken. Philosophische Essays”, Würzburg 2016

Prof. Ferenc Erös

psycholog i literaturoznawca, Elte Uniwersytet w Budapeszcie. Obecnie jest profesorem em. na Wydziale Humanistycznym uniwersytetu w Budapeszcie. Zainteresowania naukowe: społeczna i kulturowa historia psychoanalizy w Europie Środkowej, teoria psychoanalityczna i jej zastosowanie w socjologii, trauma i pamięć kulturowa

Prof. dr hab. Lilli Gast

prorektor International Psychoanalytic University. Zainteresowania naukowe: Teoria psychoanalizy, psychoanalityczna teoria podmiotu. Współwydawca Serii: Psychoanaliza w 21 wieku, Kohlhammer Verlag oraz Rocznika „Jahrbuch der Psychoanalyse. Beiträge zur Theorie, Praxis und Geschichte”, Frommann-Holzboog Verlag

Ludger M. Hermanns

Psychoanalityk (DPV, IPA), analityk grupowy, lekarz (medycyna psychosomatyczna), Instytut K. Abrahama w Berlinie. Wydawca prac źródłowych z historii psychoanalizy lat 30-tych. Kierownik Archiwum Historii Psychoanalizy. Współwydawca pisma: Luzifer-Amor. Zeitschrift zur Geschichte der Psychoanalyse

Andrea Huppke M.A.

psycholog, psychoanalityczka szkoleniowa i grupowa w Berlinie. Publikacje z zakresu historii psychoanalizy (m.in. o Isidor Sadger, Marjorie Brierlev). Praca doktorska (w przygotowaniu) o historii International Federation of Psychoanalytic Societies

Dr hab. Ewa Kobylińska-Dehe

psychoanalityczka, superwizorka, kulturoznawczyni, filozofka, International Psychoanalytic University i Frankfurter Psychoanalytisches Institut (DPV, IPA). Zainteresowania badawcze: Psychoanaliza kliniczna, psychoanaliza w kontekście kulturowej nowoczesności. Hermeneutyka. Najnowsze publikacje: „Z Derridą – w drodze ku psychoanalizie” (2016), „Mówienie ciałem i głosy milczenia” (2016)

Anna Kurowicka

asystentka w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk i doktorantka na Wydziale Polonistyki UW. Pracuje nad doktoratem na temat polityki aseksualności

Dr Lena Magnone

historyk literatury, adiunkt na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka monografii „Maria Konopnicka. Lustra i symptomy” i „Emisariusze Freuda. Transfer kulturowy psychoanalizy do polskich sfer inteligentnych przed drugą wojną światową” (2016)

Dr psychologii Mira Marcinow

filozofka, popularyzatorka nauki. Adiunkt w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Wykłada w Instytucie Psychologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Nowsza publikacja: „Na krawędzi wolności. Szaleństwo jako wybór w filozofii Henryka Struvego” (2012)

Dr med. hab. Katarzyna Prot-Klinger MD

psychiatra, psychoterapeutka, profesor Uniwersytetu im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie. Zainteresowania naukowe: psychiatria społeczna i psychologiczne konsekwencje traumy. Autorka monografii „Życie po Zagładzie. Skutki traumy u ocalałych z Holocaustu. Świadectwa z Polski i Rumunii”. Od lat prowadzi terapię ocalałych i ich dzieci w ramach programu zainicjowanego przez Marię Orwid

Prof. dr med. Mykhaylo Pustovoyt

Dyrektor Instytutu psychologii klinicznej i psychoterapii w Kijowie, psychiatra, psychoanalityk (DPV, IPA). Zainteresowania naukowe i kliniczne: Psychosomatyka, historia psychoanalizy

Prof. dr hab. Krzysztof Rutkowski

psychiatra, psychoanalityk jungowski, superwizor, kierownik Katedry Psychoterapii UJ CM. Publikuje nt. zaburzeń osobowości, nerwicowych i pourazowych, psychoterapii i historii psychoanalizy w Polsce

Dr Karolina Szymaniak

pracownik naukowy w Katedrze Judaistyki na Uniwersytecie Wrocławskim i w ŻIH, Warszawa. Zainteresowania naukowe: nowoczesna literatura jidysz, kulturowe kontakty polsko-żydowskie. Laureatka nagrody „Polityki” za opracowanie i tłumaczenie pism z getta warszawskiego Racheli Auerbach (2015)

Prof. dr hab. Mariusz Wołos

prorektor ds. nauki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, profesor w Instytucie Historii UP. Historyk, badacz dziejów dyplomacji i stosunków międzynarodowych w pierwszej połowie XX wieku, współczesna historiografia rosyjska

Dr hab. Jolanta Żyndul

historyk, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN i Żydowski Instytut Historyczny. Nowsze publikacje: Posłowie w: Helena Deutsch, Konfrontacja z samą sobą. Epilog, Warszawa 2008. Kłamstwo krwi. Legenda mordy rytualnego na ziemiach polskich w XIX i XX wieku, Warszawa